

NAŽIVO Z ORDINACE: OD ŽIVOTNÍHO STYLU K FARMAKOTERAPII U DÍTĚTE S OBEZITOU

aneb *Klinika dětí a dorostu hraje divadlo* 😊

Jak mluvit s dítětem s obezitou a jeho rodinou? Jak během krátké návštěvy v ordinaci najít prostor pro citlivou komunikaci, motivaci i praktická doporučení? A kdy už je na místě uvažovat také o farmakoterapii? Těmto otázkám byla věnována interaktivní přednáška (divadelní vystoupení) „**Naživo z ordinace: od životního stylu k farmakoterapii u dítěte s obezitou**“, připravená mimo jiné odbornicemi z **Kliniky dětí a dorostu a Obezitologického centra FNKV a 3. LF UK** – doc. MUDr. Irenou Aldhoon Hainerovou, Ph.D., a MUDr. Lenkou Veselou. Na jejím vzniku se dále podílely psychoterapeutka Mgr. **Jana Divoká**, pedagog Mgr. **Zdeňka Trummová** a nutriční terapeutka Mgr. **Vendula Večeřová**.

Prezentace v rámci **20. Kongresu primární péče v Praze** byla koncipována jako modelová situace z běžné ordinace praktického lékaře pro děti a dorost (PLDD). Důležitou součástí představení bylo také **vystoupení pacientky Vandy**, která žije s obezitou od pěti let. Její osobní zkušenost pomohla posluchačům lépe pochopit, jaké to je vyrůstat s obezitou, jaké bariéry pacienti často zažívají a jak zásadní roli může hrát způsob komunikace zdravotníků.

Právě **komunikace** byla jedním z hlavních témat první části programu.

Irena Aldhoon Hainerová zde sehrála roli zdravotní sestry, která s rodinou zpočátku komunikuje neempaticky. Společně s psychoterapeutkou Janou Divokou pak účastníci sledovali proměnu této situace – od stigmatizujícího přístupu k respektující a podpůrné komunikaci, která může zásadně ovlivnit motivaci pacienta i jeho rodiny. Součástí přednášky

byl také vstup věnovaný **rozdílům mezi generacemi rodičů (X, Y, Z)** a specifikům komunikace zdravotníků s těmito skupinami, který připravila pedagožka Zdeňka Trummová.

PRACOVNÍ LIST PRO PRÁCI S BROŽUROU RODINNÝ PRŮVODCE ZDRAVÝM ŽIVOTNÍM STYLEM ANEB VESELE S VESELÝMI

DIAGNÓZA OBEZITA

- BMI = 90. - 97. percentil k věku a pohlaví = nadváha
- BMI ≥ 97. percentil k věku a pohlaví = obezita
- informovat rodinu o diagnóze jako o nemoci, zkontrolovat růstové grafy, vyloučit sekundární příčiny obezity
- posouzení stupně obezity dle BMI (s ohledem na pohlaví a věk)

Chlapci

Věk (roky)	Obezita I. stupně (BMI, kg/m ²)	Obezita II. stupně (BMI, kg/m ²)	Obezita III. stupně (BMI, kg/m ²)
6,00 - 6,99	19,6 - 24,8	24,9 - 28,8	≥28,9
7,00 - 7,99	20,2 - 25,0	25,1 - 29,2	≥29,3
8,00 - 8,99	21,1 - 25,3	25,4 - 30,4	≥30,5
9,00 - 9,99	22,2 - 25,7	25,8 - 30,5	≥30,6
10,00 - 10,99	23,3 - 26,2	26,3 - 30,9	≥31,0
11,00 - 11,99	24,3 - 27,0	27,1 - 32,0	≥32,1
12,00 - 12,99	24,8 - 27,8	27,9 - 33,3	≥33,4
13,00 - 13,99	25,1 - 28,6	28,7 - 33,5	≥33,6
14,00 - 14,99	25,5 - 29,3	29,4 - 34,7	≥34,8
15,00 - 15,99	26,2 - 31,0	31,1 - 39,6	≥39,7
16,00 - 16,99	26,9 - 32,5	32,6 - 38,3	≥38,4
17,00 - 18,99	27,6 - 33,5	33,6 - 40,4	≥40,5

Divky

Věk (roky)	Obezita I. stupně (BMI, kg/m ²)	Obezita II. stupně (BMI, kg/m ²)	Obezita III. stupně (BMI, kg/m ²)
6,00 - 6,99	19,7 - 24,8	24,9 - 28,6	≥28,7
7,00 - 7,99	20,6 - 24,6	24,7 - 28,8	≥28,9
8,00 - 8,99	21,5 - 24,4	24,5 - 28,8	≥28,9
9,00 - 9,99	22,4 - 25,2	25,3 - 29,4	≥29,5
10,00 - 10,99	23,1 - 25,7	25,8 - 30,0	≥30,1
11,00 - 11,99	24,2 - 26,3	26,4 - 31,4	≥31,5
12,00 - 12,99	25,3 - 27,6	27,7 - 32,8	≥32,9
13,00 - 13,99	25,6 - 28,9	29,0 - 34,6	≥34,7
14,00 - 14,99	25,5 - 29,5	29,6 - 35,0	≥35,1
15,00 - 15,99	25,8 - 29,7	29,8 - 36,3	≥36,4
16,00 - 16,99	27,2 - 30,2	30,3 - 37,3	≥37,4
17,00 - 18,99	27,3 - 31,4	31,5 - 38,1	≥38,2

VYŠETŘENÍ DÍTĚTE S OBEZITOU

- měření obvodu pasu – měřit v polovině mezi spodním okrajem žeber a spina iliaca ant. sup.
- screening komplikací obezity
 - tlak krve – posouzení dle percentilových grafů pro dané pohlaví, výšku a věk
 - krevní odběry dle indikace lékaře
 - AST, ALT
 - glykémie nalačno, HbA1c
 - kyselina močová
 - lipidogram
 - TSH
 - KO = a1r1f
- a další dle rodinné a osobní anamnézy

byl také vstup věnovaný **rozdílům mezi generacemi rodičů (X, Y, Z)** a specifikům komunikace zdravotníků s těmito skupinami, který připravila pedagožka Zdeňka Trummová.

Prezentace zároveň reagovala na výsledky anonymního průzkumu mezi PLDD. Ten ukázal, že **72 % lékařů zná brožuru „Rodinný průvodce zdravým životním stylem aneb Vesele s Veselými!“**, ale zároveň většina z nich

vytvořen **pracovní list**, který pomáhá lékařům rychle projít s rodinou klíčové oblasti životního stylu a vybrat konkrétní témata, na kterých mohou začít společně pracovat.

Druhá část přednášky se zaměřila na současné možnosti **farmakoterapie obezity u dětí a dospívajících**. Z rychlého průzkumu mezi posluchači totiž vyplynulo, že antiobezitika v současnosti předepisují pouze **6 % PLDD**, přičemž **49 % lékařů**

uvádí jako hlavní důvod jejich nevyužívání nedostatečnou edukaci v této oblasti. Přednáška proto nabídla přehled současných možností léčby i praktické tipy, jak o farmakoterapii s rodinami citlivě a srozumitelně komunikovat.

Cílem celého programu bylo ukázat, že léčba obezity u dětí není pouze otázkou doporučení životního stylu. Stejně důležitá je respektující komunikace, porozumění zkušenostem pacientů a znalost moderních terapeutických možností, které mohou rodinám pomoci na jejich cestě ke změně.

Lenka Veselá a Irena Aldhoon Hainerová
 Klinika dětí a dorostu
 Obezitologické centrum FNKV a 3. LF UK

V Praze dne 20. března 2026